

Obvestilo o spremembah obveznega zdravstvenega zavarovanja za upravičence do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka

Materialno ogroženim osebam se obvezno zdravstveno zavarovanje zaradi dveh načinov financiranja zagotavlja s pravico do plačila obveznega zdravstvenega prispevka in pravico do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje.

1. Pravica do plačila obveznega zdravstvenega prispevka (pravica do plačila OZP)

1.1 Splošno

Krog upravičencev do nove pravice - plačila OZP je širši od kroga upravičencev do »stare« pravice do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev po Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS) in vključuje **tudi osebe, ki niso upravičene do denarne socialne pomoči (DSP) zaradi obstoja krivdnega razloga, in osebe, ki so upravičene do varstvenega dodatka (VD)**, ter njihove partnerje.

To pomeni, da so do pravice do plačila OZP upravičeni:

- osebe, ki so upravičene do DSP ali izpolnjujejo pogoje za pridobitev DSP, pri čemer se krivdni razlogi ne upoštevajo,
- osebe, ki so upravičene do VD in
- partnerji upravičencev do VD, če imajo stalno prebivališče v RS.

Navedene osebe so upravičene do pravice do plačila OZP največ za obdobje, za katero se jim lahko dodeli DSP oziroma VD.

Pravica do plačila OZP se bo izvedla **na dva načina**:

1. Upravičenci, ki imajo dohodke (npr. pokojnina, nadomestilo, plača), bodo OZP plačali iz teh dohodkov, saj bodo zanje OZP odvedli izplačevalci dohodkov (npr. ZPIZ, ZRSZ, delodajalec). Zaradi navedenega bodo te osebe upravičene do višje DSP oz. VD (njihov neto dohodek, ki se upošteva pri izračunu DSP oz. VD, bo nižji za znesek plačanega OZP).
2. Upravičencem, ki so brez dohodkov, od katerih bi se lahko obračunal OZP, bo ta prispevek plačala Republika Slovenija (na enak način kot plačuje OZ), brez vpliva na višino priznane DSP oz. VD.

Ko se v družini obema partnerjema OZP odvede od njunih dohodkov, bo družina upravičena do DSP oz. VD v višji višini (za znesek dveh OZP). Če je eden od partnerjev brez dohodkov, bo družina upravičena do DSP oz. VD v višji višini (za znesek enega OZP), hkrati pa bo partnerju brez dohodkov OZP plačala Republika Slovenija. OZP se za otroke ne plačuje.

1.2 Prehod iz dosedanje pravice do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev po ZUPJS na novo pravico do plačila OZP (59. člen ZIUZDS)

Odločba o pravici do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev se od 1. 1. 2024 po zakonu šteje za odločbo o pravici do plačila OZP. Navedeno pomeni, da **o upravičenosti do pravice do plačila OZP ne boste prejeli posebne odločbe.**

Do sedaj so si morali **upravičenci do VD** sami plačati dopolnilno zdravstveno zavarovanje, od 1. 1. 2024 pa so ti upravičenci in njihovi partnerji lahko upravičeni do pravice do plačila OZP. Navedene osebe **so do izteka obdobja veljavnosti odločbe o upravičenosti do VD upravičene do pravice do plačila OZP.** O upravičenosti do pravice do plačila OZP **ne boste prejeli posebne odločbe.**

Do sedaj so si tudi **osebe, ki niso bile upravičene do DSP zaradi krivdnega razloga**, morale same plačati dopolnilno zdravstveno zavarovanje, po novem pa so od 1. 1. 2024 **upravičene do pravice do plačila OZP** do izteka obdobja veljavnosti odločbe o upravičenosti do pravice do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje in o tem **ne boste prejeli posebne odločbe.**

Navedeno torej pomeni, da bodo osebe, ki imajo na 1. 1. 2024 priznana **pravico do DSP ali VD ali plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje ali kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev**, avtomatično upravičene tudi do OZP brez posebne odločbe s strani centra za socialno delo (CSD).

1.3 Enkratno povračilo plačanega OZP

Zaradi plačanega OZP bo nižji dohodek pri ugotavljanju upravičenosti do DSP oz. VD lahko v celoti upoštevan šele:

- od 1. 5. 2024, če je bil OZP plačan v mesecu za ta mesec (upokojenci) oz.
- od 1. 6. 2024, če je bil OZP plačan za pretekli mesec (npr. zaposleni).

Upravičenci do DSP oz. VD, ki plačajo OZP sami iz lastnih dohodkov (npr. plače), bi bili lahko zato v prehodnem obdobju zaradi nižjega dohodka v slabšem materialnem položaju kot upravičenci, ki so brez dohodkov, in jim OZP zato plača Republika Slovenija. Da bi se navedeno preprečilo, se bo upravičencem do DSP oz. VD, ki sami plačajo OZP, priznalo povračilo v višini 35 EUR za vsak mesec, ko si OZP plačajo sami, dokler zaradi plačila znižanega dohodka ne bo mogoče upoštevati pri ugotavljanju upravičenosti do DSP oz. VD v celoti. Za upravičence, ki so plačali OZP v mesecu za tekoči mesec (upokojenci), je to prehodno obdobje od 1. 1. 2024 do 30. 4. 2024, za upravičence, ki so plačali OZP prispevek v mesecu za pretekli mesec (npr. zaposleni) pa od 1. 2. 2024 do 31. 5. 2024. **Povračilo bo MDDSZ izplačalo v enkratnem znesku, brez predhodne izdaje posebne odločbe, najpozneje do 31. 7. 2024.**

Nižji dohodek zaradi plačanega OZP lahko **upokojenci, ki že imajo z odločbo priznana pravico do DSP oz. VD tudi za čas po 1. 5. 2024, na CSD sporočijo kot spremembo v aprilu 2024** npr. novi znesek pokojnine. Ostali upravičenci do DSP oz. VD (npr. zaposleni) lahko spremembe dohodkov javijo v maju 2024. CSD bo izdal novo odločbo, vendar pa je lahko DSP oz. VD nižji kot na prejšnji odločbi zaradi drugih okoliščin (npr. uskladitev pokojnine).

2. Pravica do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje

Širi se krog upravičencev do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje tako, da so po novem, od 1. 1. 2024 dalje, do te pravice pod enakimi splošnimi pogoji upravičeni tudi upravičenci do VD in njihovi partnerji, ne glede na to, ali hkrati izpolnjujejo pogoje za DSP. Do te pravice so upravičeni najdlje za obdobje, za katero se jim lahko dodeli VD, in sicer na podlagi zakona in se o tem **ne izda posebne odločbe.**